

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **ČR - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42, adresa pro doručování: Územní pracoviště České Budějovice, Prokišova 1202/5, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2015, č. j. KUJCK 19629/2015/OZZL/12, sp. zn. OZZL 45096/2014/vlza, o vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodnutí věci,

t a k t o :

Soudkyně Mgr. Kateřina Kulísková **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 89/2015.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) dne 12. 5. 2015 se žalobce domáhá, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2015, č. j. KUJCK 19629/2015/OZZL/12, sp. zn. OZZL 45096/2014/vlza, kterým bylo částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Soběslav (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 13. 6. 2014, č. j. MS/12645/2014, ČHP: 1-0704-025.026, sp. zn. MS/21286/2013/13, kterým byla České republice, za kterou jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, podle § 110 odst. 1 ve spojení s § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), uložena blíže specifikovaná opatření k odstranění zjištěných závad při vodoprávním dozoru konaném dne 29. 5. 2014 na části vodního díla Andělská stoka, parc. č. 4008, k. ú. Soběslav. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný částečně změnil ve lhůtě pro provedení opatření k odstranění zjištěných závad a ve zbytku jej potvrdil. Současně se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Opatřením předsedy krajského soudu ze dne 31. 3. 2016, sp. zn. Spr 350/2016, byla tato věc vedená u krajského soudu pod sp. zn. 10 A 89/2015 přidělena od 1. 4. 2016 k vyřízení soudkyni Mgr. Kateřině Kulískové jako zpravodajce.

Soudkyně Mgr. Kateřina Kulísková dne 22. 4. 2016 podle § 8 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), sdělila předsedovi krajského soudu důvod, jež by mohl založit pochybnost o její nepodjatosti, který spočívá v tom, že její partner Mgr. P. B.

je ředitelem organizační složky žalobce - Územního pracoviště České Budějovice. Sama soudkyně se podjatou necítí být, neboť jednotlivé úkony ve věci za žalobce v řízení před soudem činí Mgr. A. Š., kterou osobně nezná, a její partner v této věci vůči soudu nijak nevystupuje.

Předseda krajského soudu podle § 8 odst. 3 s. ř. s. předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu a uvedl, že má za to, že ve věci není dán důvod vyloučení soudkyně Mgr. Kateřiny Kulískové. Posouzení nepodjatosti soudce vychází z dvojího testu nestrannosti soudce, a to ze subjektivního testu, který je založen na základě osobního přesvědčení soudce v dané věci. Objektivní test pak sleduje existenci dostatečných záruk, že je možno v tomto ohledu vyloučit jakoukoli legitimní pochybnost. Co se týče vnitřního vztahu (osobního subjektivního přesvědčení) jmenované soudkyně v dané věci, nemá žádný důvod pochybovat o tom, že se podjatou skutečně být necítí; pokud jde o objektivní okolnosti, je třeba vycházet z toho, že ve vztahu ke správním orgánům, resp. k osobám za ně jednajícím, je podjatost soudců nutno vykládat restriktivněji, než je tomu u ostatních účastníků řízení. Podjatost soudců ve vztahu ke správnímu orgánu je dána jen tehdy, jestliže se tito soudci přímo či nepřímě podíleli na projednávání a rozhodování věci u tohoto správního orgánu, příp. existuje-li k osobě, která před soudem za správní orgán jedná, skutečně osobní vztah (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. Nao 46/2010). Skutečnost, že životní partner jmenované soudkyně sice stojí v čele organizační složky úřadu, který je účastníkem řízení, avšak jménem této organizační složky nejedná a řízení před soudem se ani jinak fakticky neúčastní, by proto neměl vést k pochybnostem o nepodjatosti jmenované soudkyně. Podle uvedeného usnesení Nejvyššího správního soudu u osobnosti soudce je třeba vždy vycházet primárně z toho, že se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti.

Účastníci se k případnému vyloučení soudkyně nevyjádřili.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ve věci nejsou dány důvody pro vyloučení soudkyně Mgr. Kateřiny Kulískové.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem pro vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. je důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení, a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce pro podjatost však není jeho postup v projednávané věci, jakož ani postup při rozhodování jiných věcí. V rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, např. v otázce posouzení důvodnosti žaloby

pokračování

či odmítnutí věcného posouzení žaloby z procesních důvodů, které soudce vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti bezvýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka o nesprávnosti jeho dřívějších rozhodnutí. Zpochybňovat rozhodnutí soudu lze a slouží k tomu opravné prostředky, jako je kasační stížnost ve smyslu § 102 a násl. s. ř. s.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a také Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický stav soudce k projednávané věci. Nestrannost je však třeba vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, které vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, č. 127/1996 Sb. ÚS). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem účastníků vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, č. 98/2001 Sb.).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

V usnesení ze dne 11. 6. 2010, č. j. Nao 46/2010 – 78, Nejvyšší správní soud dovodil následující: „[...] *podjatost soudce může být dána i tehdy, existuje-li vztah ke osobě, která jedná za správní orgán, je současně zřejmé, že se jedná o kvalitativně odlišnou situaci, než když je dán poměr soudce přímo ke fyzické osobě coby ke účastníkovi řízení, resp. ke jeho zástupci. Jednání za správní orgán není totiž ničím jiným než realizací jeho pravomocí v rámci zákonem vymezené působnosti - na rozdíl od aktivit fyzických či právnických osob soukromoprávní povahy. Zdejší soud má proto za to, že podjatost soudců ve vztahu ke správním orgánům, resp. ke osobám za ně jednajícím, je nutno vykládat restriktivněji, než je tomu u ostatních účastníků řízení. [...]* U osobnosti soudce je však třeba vždy vycházet primárně z toho, že se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti.“

V nyní projednávané věci není vztah soudkyně Mgr. Kateřiny Kulískové dán k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům, ale k Mgr. P. B., který je ředitelem organizační složky žalobce - Územního pracoviště České Budějovice [§ 14 odst. 1 zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „zákon č. 201/2002 Sb.“)].

V čele žalobce - Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových je podle § 14 odst. 3 zákona č. 201/2002 Sb. jeho generální ředitel, který v projednávané věci pověřil Mgr. Alenu Šimkovou k jednání za stát v řízení před soudy, rozhodčími orgány, správními úřady a jinými orgány v případech, v nichž podle zákona č. 201/2002 Sb. vystupuje za Úřad za stát (pověření ze dne 26. 11. 2008). Z uvedeného je tedy zřejmé, že Mgr. P. B. v této věci nijak

nevystupuje ze své pozice ředitele uvedeného územního pracoviště za stát, nijak za něj v tomto soudním řízení nejedná a nerealizuje jeho pravomoci.

Skutečnost, že životní partner soudkyně, která věc rozhoduje, je ředitelem organizační složky žalobce - Územního pracoviště České Budějovice, sama o sobě nezakládá pochybnosti o nepodjatosti této soudkyně v tomto sporu. Jmenovaná soudkyně není z povahy věci na tomto sporu nijak osobně zainteresována, její partner v této konkrétní věci ani nevystupuje v žádném procesním postavení, přičemž z obsahu spisu nevyplývají ani jiné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit jakékoli důvody pochybností o nepodjatosti jmenované soudkyně.

Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti vůči soudkyni Krajského soudu v Českých Budějovicích Mgr. Kateřině Kulískové rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 8. června 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu